

रमधं संक्रोडधम् । एवं पशुमुक्त्वा बृहस्पतिमाह हे बृहस्पते हे ब्रह्मन् वसूनि
पशुलक्षणानि धारया निश्चलीकुरु ब्रह्म वै बृहस्पतिः पशवो वस्विति श्रुतेः [३.
७.३.१३.] ॥ का° [६.३.२६.] द्विगुणरशनया द्विव्यामया कौश्या पाशं कृत्वान्तरा शृङ्ग-
मभिदक्षिणं बध्नात्यृतस्य वेति । अवयवद्वयोपेतया व्यामद्वयपरिमितया कुशकृत-
या रज्ज्वा नागपाशं कृत्वा शृङ्गयोरन्तराले पशुं बध्नाति कथमभिदक्षिणम् दक्षिण-
शृङ्गमभिमुखं पाशं प्रतिमुञ्चेदिति सूत्रार्थः ॥ हे देवहविः देवानां हवीन्प पशो
ऋतस्यावश्यंभाविफलोपेतत्वात्सत्यस्य यज्ञस्य पाशेन वा तां प्रतिमुञ्चामि बध्नामि
प्रतिपूर्वं मुञ्चतिर्वन्धने वर्तते । एवं पशुं संबोध्य शमित्रे समर्पयति मानुषो धर्षा
जिधृषा प्रागल्भ्ये विकरणपुरुषव्यत्ययः मानुषः शमिता धृष्टोतु शमयितुं शक्नोतु
पाशेन बद्धवादिति भावः । संहितायां द्वयोऽतस्तिड इति [पा° ६.३.१३५.] सूत्रे-
ण धर्षेत्यत्र दीर्घः ॥ ८ ॥

a. देवस्य वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्यां पूजो हस्ताभ्याम् । b. अ-
ग्नीषोमाभ्यां जुष्टं नियुनज्मि । c. अद्भ्यस्त्वौषधीभ्योऽनु वा माता मन्य-
तामनु पितानु भ्राता सगर्भ्योऽनु सखा सयूथ्यः । अग्नीषोमाभ्यां वा जुष्टं
प्रोक्षामि ॥ ९ ॥

का° [६.३.२७.] देवस्य वेति यूषऽइति । यूषे पशुं बध्नातीति शेष इति सूत्रा-
र्थः ॥ अग्नीषोमदेवताभ्यां जुष्टमभिरुचितं पशुं नियुनज्मि निबध्नामि व्याख्यातम-
न्यत् ॥ का° [६.३.३०.] अद्भ्यस्त्वेति पशुं प्रोक्षणीभिः प्रोक्षतीति ॥ हे पशो अद्भ्यः
ओषधीभ्यः अत्र विभक्तिव्यत्ययः अद्भिरोषधिभिश्च वा तां प्रोक्षामि मेध्यं करोमि
किम्भूतं त्वाम् अग्नीषोमाभ्यां जुष्टं प्रीतम् दैर्घ्यपामुत्पूतत्वादोषधीनामपि प्रोक्षण-
साधनत्वमस्त्येव । स्वमातृभक्षिताभ्यां तृणोदकाभ्यां पशोरुत्पन्नत्वात्तेनोभयेन प्रो-
क्षणं युक्तम् । तदाह तित्तिरिः अद्भ्यस्त्वौषधीभ्यः प्रोक्षामीत्याह्लादो ह्येष ओष-
धीभ्यः संभवति यत्पशुरिति । किं च हे पशो एवं प्रोक्षितं वां माता भूमिरनुम-
न्यतां तथा पिता द्यौरनुमन्यताम् सगर्भ्यां समानगर्भे उदरे भवः सोदरो भ्राता
अनुमन्यताम् सयूथ्यः समानयूथे भवः सखा सुहृत् अनुमन्यताम् ॥ ९ ॥